

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 18-19 квітня 2024 року)

Одеса -2024

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 18-19 квітня 2024 р.) 111 с.

Рецензенти:

Пальчинська Мар'яна Вікторівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук Державного університету інтелектуальних технологій та зв'язку.

Орленко Ірина Миколаївна - доктор філософії, завідувачка Одеського обласного ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія безперервної освіти» Одеської обласної ради.

Збірник матеріалів Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту ХХІ століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 27 червня 2024 р.

зважаючи на численні випробування, з яким стикався. Його мистецтво вшановується як потужне свідчення сили та духу українського народу та здатність передавати емоції та переживання народу, який переживає кризу.

Слава Шевченка пережила добу в яку він жив. Його безсмертні твори і сьогодні високо оцінює прогресивне людство, його ім'я відоме в усьому світі. І ми завжди будемо пам'ятати Шевченка – поета, Шевченка – мислителя, Шевченка - художника.

Список використаних джерел:

1. Шевченко Т. Живопис. Графіка 1847-1850: у 10 т. /ред. акад. О. Білецького та ін. Київ: АН УРСР, 1963. Т. 8. 94 с.
2. Шевченко Т. Живопис. Графіка 1851-1857: у 10 т./ ред. О. Білецького та ін. Київ: АН УРСР, 1964. Т. 9. 110 с.
3. Степовик Д. Тарас Шевченко. Живопис, графіка: альбом. Київ, 1984. 90 с.
4. Шевченко Т. Мистецька спадщина. Київ, 1961. Т. 1. Кн. 1.
5. Шевченко Т. Повне зібрання творів у дванадцяти томах. Київ: Наукова думка, 1989. Т. 7-11.
6. Шевченківський словник: у 2 т. Київ, 1976-1977.
7. Франко І. Зібрання творів у п'ятнадцяти томах. Київ: Наукова думка, 1979.
8. Тархан – Береза З. Тарас Шевченко, святиня і сучасна Україна. Київ: Просвіта, 2001.
9. Тархан – Береза З. Шевченко – поет і художник. Київ: Наукова думка, 1985. 183 с.
10. Шевченко – художник: підручник/ укр. м. і літ. в школі. 1992. № 5. 49 с.

Барков Степан - здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП Філософія, кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського (Одеса).

Науковий керівник – **Поплавська Тетяна Миколаївна**, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ

Суть сьогоденної «проблеми сталого розвитку» полягає в тому, що стиль життя, породжений промисловою революцією, зручний з точки зору матеріального комфорту, але не відповідає світовій шкалі цінностей. Абсолютно ясно, що тиск на навколишнє середовище семи мільярдів людей, які

живуть за мірками споживацького способу життя, буде настільки великим, що жодна екосистема на Землі не зможе йому протистояти. Слід підкреслити, що реалізація стратегії сталого розвитку вимагає відмови від тих соціальних інститутів, які заохочують і стимулюють зростання матеріального споживання і несправедливий розподіл ресурсів.

Сформовані стереотипи поведінки і систем цінностей (влада, багатство, гроші і т. д.) посилюють напругу між вимогами людини і можливостями біосфери. «Наша система цінностей, система знань, соціальна організація і технологія, — пише Норгаард, — взаємодіяли, щоб адаптуватися до можливостей, які відкриває експлуатація паливно-енергетичних ресурсів»[1,р.617].

Сучасна соціальна система рефлектує скоріш ці можливості, а не перспективи сталого розвитку в інформаційну епоху. Сталий розвиток означає підтримання динамічної рівноваги між споживчими вимогами зростаючого людського населення і здатністю навколишнього середовища поглинати відходи людської діяльності. Це означає збереження взаємозв'язків між техніко-економічними інноваціями та людськими цінностями.

З точки зору концепції сталого розвитку, яка проголошує Життя найвищою цінністю, благо - це те, що сприяє підтримці, збереженню і вдосконаленню життя. І навпаки, зло, як би воно не виражалось, полягає в егоїзмі людини, в її прагненні до самоствердження, до самозбагачення за рахунок інших і всього іншого.

«Якщо люди не готові вийти за межі егоцентричного індивідуалізму, — пише Ден Радьяр, — настільки високо оціненого нашим суспільством, і не навчаться відчувати і жити в категоріях солідарності та служіння, то нам загрожує поява синтезу тоталітарного типу» [2, р.10]. Творчість і самозречення, співчуття і любов, самообмеження і справедливість, альтруїзм і взаємодопомога, всякий безкорисливий порив духу, в якому знімається сенс «Я», почуття відповідальності за «буття і час» - все це вимоги морального закону.

Мораль народжується в момент свободи вибору, коли людина усвідомлює свою відповідальність за цей вибір, за його кармічні наслідки. Свобода не означає можливість робити все, що заманеться, як вважають звичайні люди. Свобода полягає скоріше в самообмеженні і в правильному волевиявленні, в умінні відмовитися від таких дій, які можуть привести до негативних наслідків для навколишнього світу. Свобода людини передбачає подолання зовнішніх сил, які підкоряють собі людину; Саме подолання власного егоїзму найбільше поневолює людину. Егоїстична жага наживи, наприклад, перетворює людину в раба матеріальних інтересів, тим самим віддаляючи його від «свободи буття» (Ж.-П. Сартр).

«Людина виводить свою гідність з можливості діяти морально, - пише В. Хесле, - і ніщо так не принижує його, як порушення морального закону» [3, с.86]. Той, хто не зважає на моральний закон, бездуховний, тому він не вільний. Людина по-справжньому вільна лише тоді, коли вона приймає моральний закон як свою власну субстанцію.

Виникає питання: які соціальні умови людської свободи? На думку американського філософа Д. Ролза, реалізація принципу свободи можлива лише в справедливому суспільстві, «коли між людьми не проводиться довільних відмінностей щодо основних прав і обов'язків, і коли правила визначають належний баланс між конкуруючими претензіями на перевагу суспільного життя» [4, р.21].

У сучасній соціальній філософії принцип справедливості розшифровується наступним чином:

- Усі люди мають рівні права на найширший набір рівних основних свобод, сумісних з аналогічною системою свобод для всіх.

- Соціальна та економічна нерівність повинна управлятися таким чином, щоб вона була спрямована на найвищу користь найменш щасливих; Доступ до позицій і соціальних позицій у суспільстві має бути відкритим для всіх за умови чесного дотримання рівності можливостей [4, с.66,84].

Як показує історична практика, вільним і життєздатним є лише те суспільство, де існує розумне регулювання суспільного життя відповідно до принципу справедливості. «Навіть при вузькому розумінні сталого розвитку, — говориться в доповіді Комісії ООН з навколишнього середовища, — існує турбота про соціальну справедливість по відношенню до різних поколінь, занепокоєння, яке логічно слід поширити і на відношення справедливості до різних верств населення в межах кожного покоління» [5, с. 50].

Як бачимо, перед нами стоїть завдання створення глобальної етики, яка могла б виконувати функції духовної єдності людей планетарного масштабу. Ми також вважаємо, що вимогу сталого розвитку слід розглядати в контексті гармонізації світоустрою та переходу до нової цивілізації.

Список використаних джерел

1. Norgaard R. Sustainable development: a revolutionary point of view. *Futures*, V. 20 (6). 1988.
2. [Dane Rudhyar](#). Planetarization of Consciousness. Kindle Edition. 2017.301p.
3. Höhle V. *Morals and Politics*. Trans. Steven Rendall. Notre Dame: Notre Dame University Press, 2004.
4. John Rawls. *A Theory of Justice*. Oxford University Press, 1999. 538p.
5. TIMES OF CRISIS, TIMES OF CHANGE SCIENCE FOR ACCELERATING TRANSFORMATIONS TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT/. GLOBAL SUSTAINABLE DEVELOPMENT REPORT 2023.URL: <https://sdgs.un.org>

З М І С Т

<i>Борінштейн Євген Русланович</i>	5
ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	
<i>Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	7
ОСНОВИ ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ У ПОГЛЯДАХ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ	
<i>Андрєєва Ольга Станіславівна, Виноградова Наталія Михайлівна</i>	9
ВІДОБРАЖЕННЯ ДОЛІ ПРОСТОГО НАРОДУ В ХУДОЖНІХ ПОЛОТНАХ Т. Г. ШЕВЧЕНКА	
<i>Барков Степан, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	18
ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНОЇ МОРАЛІ	
<i>Варшавська Ю. С., Петінова Оксана Борисівна</i>	21
СПІВВІДНОШЕННЯ ДУШІ І ТІЛА У ПЛАТОНА (НА ОСНОВІ «ФЕДОНА»)	
<i>Виноградова Наталія Михайлівна, Щербина Єлизавета Володимирівна</i>	28
ВТІЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ І ФІЛОСОФСЬКИХ ІДЕЙ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ В ТВОРЧОСТІ ФРАНЦУЗЬКОГО ГУМАНІСТА ФРАНСУА РАБЛЕ (НА ТВОРІ «ГАРГАНТЮА І ПАНТАГРЮЕЛЬ»)	
<i>Врайт Галина Яківна, Гавриш Ніколь</i>	34
ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В ОСВІТІ	
<i>Гращенко Ніна Геннадіївна, Виноградова Наталія Михайлівна,</i>	37
СКАНДИНАВСЬКА МІФОЛОГІЯ У ЖИВОПИСІ	
<i>Даниленко Анастасія Володимирівна, Врайт Галина Яківна</i>	50
ВПЛИВ КУЛЬТУРНИХ ВІДМІННОСТЕЙ НА ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЮ	
<i>Данильчук Крістіна Віталіївна, Виноградова Наталія Михайлівна</i>	54
НАРОДНЕ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ, ЯК МОГУТНІЙ СТИМУЛ СВОБОДНОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	
<i>Dobrolyubska Yuliya Andriivna</i>	57
THE PHENOMENON OF MARGINALITY IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY SOCIAL SPACE	
<i>Йорж Руслан Анатолійович</i>	60
ЕВОЛЮЦІЯ ВЧЕННЯ ПРО ЦІННОСТІ	
<i>Кадієвська Ірина Аркадіївна</i>	62
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
<i>Козленко Павло Юхимович</i>	64